

Távoktatás és otthontanulás Tiszabőn, a kellő feltételek nélkül.

Dr. Csillei Béla
kutatótanár

A kutatás célcsoportja és helyszíne

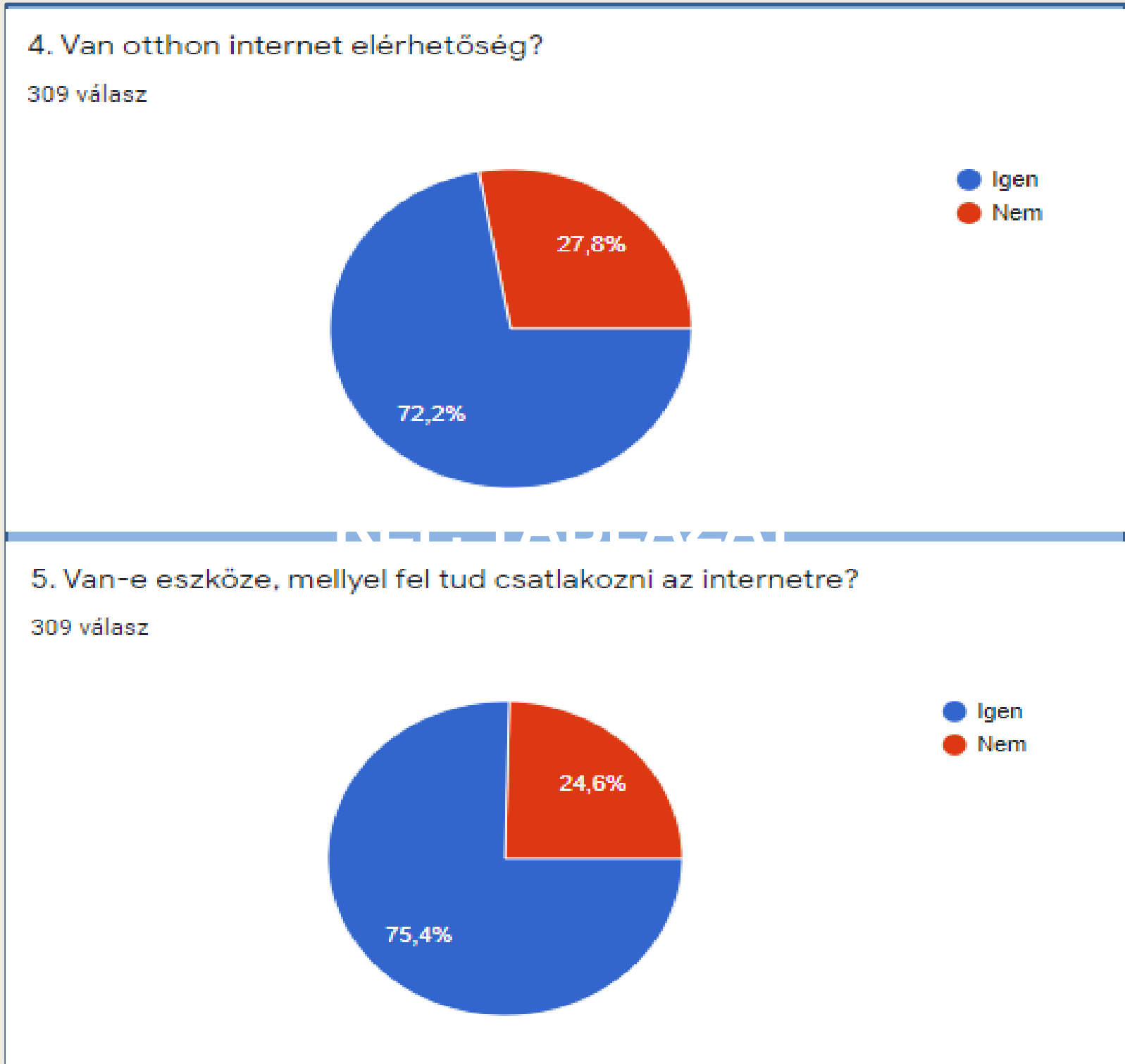
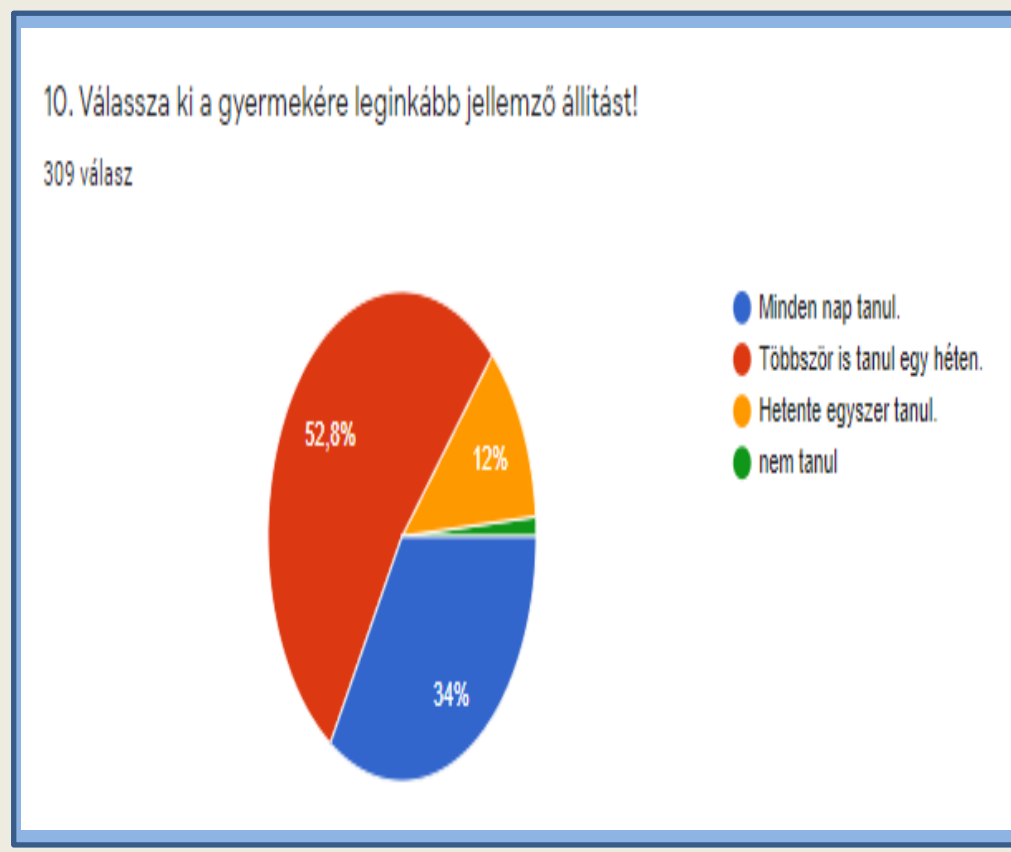
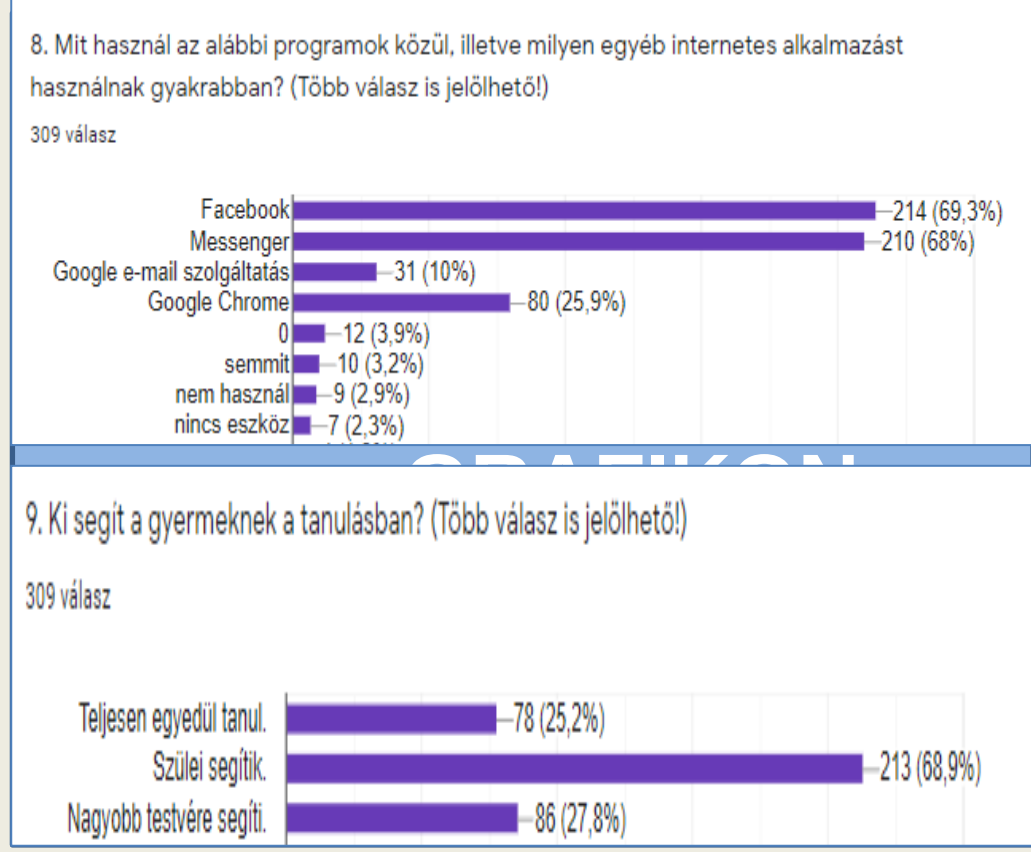
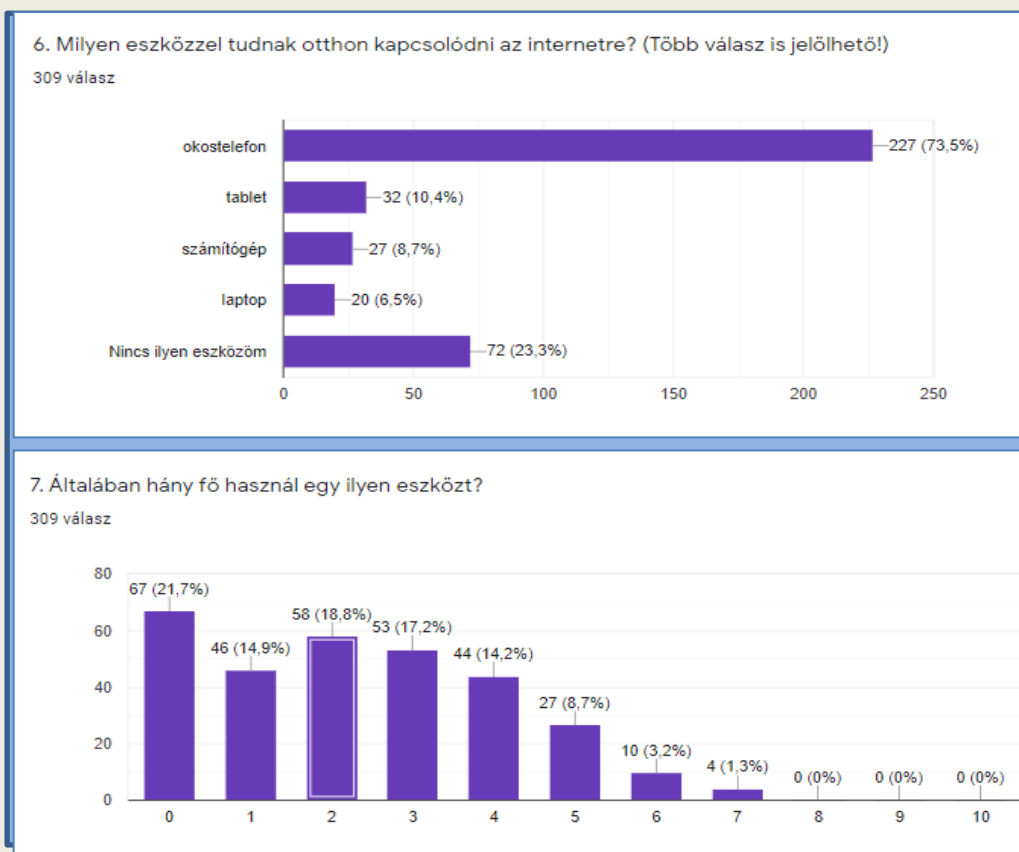
Tiszabő az ország hivatalosan is legszegényebb települése. Az emberek zöme alkalmi munkából él, a szürke/fekete gazdaságban dolgozik, eljár más településekre. Itt semmiféle termelés nem folyik, közmunka is alig van, a családok egyik hónapról a másikra élnek. Az alkalmi keresetek megélhetést sem biztosítanak, nemhogy képesek legyenek tartalékokat képezni. A megoldások jövedelemkiegészítésre pillanat alatt semmivé váltak, már a feketegazdaság sem biztosít megmaradást. A vásárlóerő az országos átlagnak harmada. A községben mintegy két és félezer ember él, közel fele gyermekkorú, a munkaképes lakosság több mint 60 %-a munkanélküli, a településen élő cigány lakosság aránya 90 % feletti, az általános iskolások több mint 92%-a halmozottan hátrányos helyzetű. Vasút nem vezet át, bejutni egy úton lehet, ahol a busz ritkán jár. Tiszabőt szinte elvágta a környezetétől, zsáktelepülés lett. A nem cigány lakosok másutt kerestek munkát, a falu mára egy óriási teleppé alakult. Tiszabőről eljönni szinte lehetetlen, ottmaradni nem érdemes.

A gyerekek pedig hirtelen otthon maradtak. Olyan lakásban, ahol a mindennapokat a kártyás áram használata jelenti. Ez pedig csak az alapfunkciók, főzés, mosás, esti világítás, TV működtetésére elegendő. Otthon, olyan szobában, ahol több gyerek él. Saját szekrényük, íróasztal nincs, a gépen - ha van -, csak kalandjátékok találhatók. Internet talán néhány családnál. Nincs meg az otthoni tanulás kultúrája. A szülők nem szoktak, nem is tudnak segíteni a gyerekeknek. Itt a digitális oktatás fantázia csupán.



A kutatás módszere: Kérdőívvel, személyes interjúkkal kérdeztem a tiszabői iskola tanárait, dolgozóit, a fenntartót arról, miként szólítják meg a tanulókat, szülőket, civil segítők? Élnék-e olyan rugalmas megoldásokkal, mint a mobiltelefon, netes csoport, nyomtatott feladatlapok? Használják-e digitális tananyagot, melyek kipróbálása ilyen környezetben akár útmutató lehet más iskolák számára? Működik-e a gyakorlat, hogy a leckét meg nem írók szüleit telefonon, vagy személyesen tájékoztatják, tőlük kérve segítséget? Hatékony-e az a megoldás, hogy a renitens tanulókat a szigorú vészhelyzeti szabályok betartásával felkeresik és a szóbeli meggyőzés eszközt használják? Megkérdeztem a szülőket és a gyerekeket is arról, hogy ezt egyfajta hosszú szünidőnek, vagy egy új tanulási módszernek fogják-e fel? A legfőbb kérdés ebben a váratlan és előzmények nélküli helyzetben az, hogy képesek-e a pedagógusok, a fenntartó megtalálni azokat a módszereket, amelyekkel meg tudják szólítani a váratlanul szabadsághoz, rendkívüli szünidőhöz jutott gyerekeket. Azokat, akik bandákba csavarognak az utcán, horgásznak a Tisza parton, kalandjátékokat telepítenek fel a telefonjukra, vagy a számítógépre és nem látják ennek az egésznek a végét. Képes-e kirántani az iskola a haverok-család-telefon zárt háromszögéből ezeket a gyerekeket? Megszólítja-e a szülőket, hogy partnerek legyenek ebben a küzdelemben? El tudják-e sajátítani a túlfeszített tananyagot az otthon lévő, a tanárok közvetlen segítsége alól kikerült otthon lévő gyerekek?

Kérdőívek:



A kutatás eredménye, konklúziója

Fontos, hogy a gyerekek képesek legyenek önállóan megoldani, hiszen a szülők nem képesek megfelelő segítséget adni a tanulásban. Legyen motivációjuk ahhoz, hogy megoldják a feladatokat, foglalkozzanak velük otthon, tanuljanak. Majd hozzák vissza a kitöltött lapokat. Napjainkra – ez derült ki a pedagógusokkal készített interjúkból –, ez a megoldás már elég jól működik. Ez nemcsak az objektív és folyamatos értékelésben, de a facebook-os csoportok véleményformáló magatartásában is megnyilvánul. A tanárok figyelmet fordítanak arra, hogy valamennyi tantárgyhoz kapcsolódjanak feladatlapok, ezek változtatást, érthetőek kedvelhetőek, legyenek. Így a háromez-száz-egynéhány gyermekből mindössze 5-10 gyermek az, akik nem viszik el - nem hozzák vissza a feladatlapokat. A facebook-os csoporton belül minden napra készítenek játékos feladatokat, ezekre különböző online oldalakat használnak segítségére. Ilyen pl.: a wordwall, Kahoot, google classroom. Ezeket az elkészített feladatokat folyamatosan töltik fel a Máltai Szeretetszolgálat által létrehozott online oldalra, hogy a későbbiekben is tudják használni. Így a folyamatos, napi kapcsolattartást tartható mind a tanulókkal, mind pedig a szülőkkel is. Gyakran küldenek youtube-os videókat, és képeket is, hiszen ezek a gyerekek az olvasás helyett inkább a vizuális kultúra információit fogadják be. Elkészült az iskola honlapja, amelyen a digitális oktatás során kiadott feladatlapokat, digitális tananyagokat, szakköri ismereteket, a délutáni foglalkozások anyagát és egyéb hasznos tananyagokat találhatnak a gyerekek. A feltöltés folyamatos. Folyamatosan jelzik a tanulóknak, hogy nézzék meg, használják ezt az oldalt is a tanulásban. A tiszabői modell működik. Lehet követni.

